

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА
БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

бакалавра

на тему:

**«Психологія бізнесу як інструмент ефективного управління
підприємством»**

Виконала: студентка 4 курсу, групи ПТБ-41
спеціальності 076 «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»

Рудницька Дарія Борисівна

Керівник: к.е.н., доцент Згурська О.М.

Рецензент: к.е.н.

Київ 2020

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

рівень освіти перший «Бакалавр»

галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівлі та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту

О. М. ГАВРИШ

«10» березня 2020 року

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ

Рудницької Дарії Борисівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Психологія бізнесу як інструмент ефективного управління підприємством

керівник роботи Згурська Оксана Михайлівна, к.е.н.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу

«16» березня 2020 року № 81

2. Строк подання студентом роботи 25 травня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України; наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів; офіційні дані Державної служби статистики України та Міністерства фінансів України; річні звіти та первинна документація ПрАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен»; результати опитування та власних спостережень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретико-методичні засади психології бізнесу

2. Аналіз ефективності організаційної та фінансово-господарської діяльності ПАТ «Київська поліграфічна фабрика «Зоря»

3. Напрями удосконалення процесів психології бізнесу на ПАТ «Київська поліграфічна фабрика «Зоря»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових графіків та таблиць): 19 рис., 9 табл.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Згурська О. М. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	17.03.2020р.	27.03.2020р.
2	Згурська О. М. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	27.03.2020р.	15.04.2020р.
3	Згурська О. М. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	15.04.2020р.	05.05.2020р.

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення тематики, вибір наукового керівника, уточнення теми	05.10.2019 р.	Виконано
2	Розробка та складання плану дипломної роботи бакалавра	15.10.2019 р.	Виконано
3	Підготовка 1 розділу	27.11.2019 р.	Виконано
4	Підготовка 2 розділу	15.02.2020 р.	Виконано
5	Підготовка 3 розділу	19.04.2020 р.	Виконано
6	Висновки	02.05.2020 р.	Виконано
7	Підготовка остаточного варіанту роботи	20.05.2020 р.	Виконано
8	Написання відзиву науковим керівником	27.05.2020 р.	Виконано
9	Оформлення та представлення роботи на кафедрі та попередній захист	29.05.2020 р.	Виконано
10	Зовнішня рецензія	27.05.2020 р.	Виконано
11	Підготовка доповіді, презентації та ілюстративного матеріалу	24.05.2020 р.	Виконано
12	Захист дипломної роботи бакалавра	14.06.2020 р.	Виконано

Студентка

_____

(підпис)

Керівник роботи

_____

(підпис)

Рудницька Д. Б.

Згурська О. М.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЇ	
БІЗНЕСУ.....	9
1.1 Сутність та ключові характеристики психології бізнесу як напряму психологічної науки.....	9
1.2 Специфічні особливості завдань та функцій психології бізнесу.....	21
1.3 Методичні засади психології бізнесу.....	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ	
ТА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ	
"КИЇВСЬКА ПОЛІГРАФІЧНА ФАБРИКА «ЗОРЯ».....	37
2.1 Організаційно-економічна характеристика діяльності ПАТ "Київська поліграфічна фабрика «Зоря».....	37
2.2 Аналіз психологічних факторів впливу на управління персоналом підприємства.....	44
2.3 Оцінка динаміки розвитку управління персоналом з врахуванням психології бізнес-процесів	56
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ПСИХОЛОГІЇ	
БІЗНЕСУ НА ПАТ "КИЇВСЬКА ПОЛІГРАФІЧНА ФАБРИКА	
«ЗОРЯ».....	67
3.1 Організаційні заходи підвищення ефективності бізнес-процесів з використанням психологічного інструменту діяльності	67
3.2 Шляхи досконалення психологічного інструментарію в напрямках ефективності бізнес-процесів на ПАТ "Київська поліграфічна фабрика «Зоря».....	74
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95
ДОДАТКИ.....	103

ВСТУП

Діяльність керівника підприємства характеризується ефективністю управління та великою відповідальністю за результат функціонування підприємства. Щоб успішно здійснювати ефективну роботу підприємства, приймати оптимальні рішення, працювати з людьми, талановитий керівник повинен поєднувати в собі здібності, досвід, знання, і вміння їх застосування. Керівник повинен бути серйозно підготовленим в багатьох сферах життєдіяльності суспільства. І психологічний фактор є ключовим в цьому аспекті.

Робота керівника - це, перш за все робота з людьми, яка є одним з найскладніших видів діяльності. Вже один тільки цей факт породжує необхідність психологічної підготовки менеджера. Керівник повинен знати, як поводитися з виконавцями, коригувати свою поведінку, знаходячи оптимальний підхід до кожного працівника підприємства, вміти відмічати сильні сторони виконавців, а також звертати увагу на певні недоліки з метою найбільш ефективного управління кадрами та їх організацією.

Ключовий обов'язок керівника в питанні ефективного управління підприємством - створення згуртованого колективу, в якому кожен його член займає своє місце, в якому зведені до мінімуму можливість виникнення конфліктних ситуацій, який здатний злагоджено і ефективно працювати. В цьому зв'язку необхідно діагностувати та враховувати ті фактори навколишнього середовища, які впливають на виконавців і підвищення ефективності роботи колективу. Виконуючи виховну функцію, керівник повинен активізувати, розвивати у виконавцях такі особисті якості, що сприяють більш плідній роботі окремого виконавця, певного підрозділу та колективу в цілому.

Успішність реалізації основних функцій керівної ланки управління напряму залежить від володіння на високому рівні знаннями в області психології, а також досвідом їх застосування у практичній діяльності.

Необхідність обґрунтування психологічних факторів та інструментів, способів та методів їх застосування менеджером своїх психологічних знань у практичній діяльності дає можливість успішного функціонування підприємства на довгострокову перспективу.

Питанням організації і управління підприємствами, а також вдосконаленню їх організаційно-психологічного механізму приділяється увага в зарубіжній та науковій літературі. Серед вчених, які вирішували цю проблематику варто відмітити таких як: Р.Акофф, І. Ансофф, В. Алієв, В. Веснін, М. Вебер, Г. Мінцберг, Б. Мільнер, М. Портер, Р. Фатхутдінов, А. Шеремет та ін. Теоретичні і практичні питання ефективності організації економічної системи психологічних методів та прийомів знайшли відображення в працях П. Аркіна, І. Мазур, Г.Осовської, Н. Рудик

Проте, не дивлячись на численність досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених з вказаної проблематики, існує ряд проблем, пов'язаних з удосконаленням організаційно-психологічного аспекту ведення бізнесу в сучасних умовах господарювання. Варто також зазначити, що сьогодення вимагає всебічної уваги саме до організаційно-психологічних підходів до управління підприємством як одного із ключових та пріоритетних важелів ефективного функціонування та розвитку.

Впродовж останнього часу значно зросла кількість наукових праць присвячених подоланню фінансово-економічних проблем на підприємстві шляхом розробки ефективної фінансової стратегії. Вченими, що досліджували дану проблематику є: Бланк І.А., Герчікова І.Н., Градов А.П., Лігоненко Л.О., Телін С.В.

Отже, висока якість управління підприємством забезпечується відповідністю сучасним вимогам ринкових відносин, які постійно змінюються. В умовах сьогодення значний інтерес та особливі вимоги представляються до такої науки як психологія, яка повинна не тільки діагностувати та оцінювати проблеми і негативні наслідки діяльності, але й прогнозувати, проектувати та формувати ефективність функціонування суб'єкта господарювання.

Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретико-методичних та прикладних засад психології бізнесу як інструменту ефективного управління підприємством з метою досягнення стійких конкурентних переваг як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- визначити сутність та ключові характеристики психології бізнесу в системі психологічної науки;
- обґрунтувати специфічні особливості завдань та функцій психології бізнесу;
- визначити та обґрунтувати методичні засади психології бізнесу;
- охарактеризувати рівень організаційно-економічної діяльності ПАТ "Київська поліграфічна фабрика «Зоря»;
- здійснити аналіз психологічних факторів впливу на управління персоналом підприємства;
- оцінити динаміки розвитку управління персоналом з врахуванням психології бізнес-процесів на підприємстві;
- визначити організаційні заходи підвищення ефективності бізнес-процесів з використанням психологічного інструменту діяльності;
- обґрунтувати шляхи досконалення психологічного інструментарію в напрямках ефективності бізнес-процесів на ПАТ "Київська поліграфічна фабрика «Зоря».

Об'єктом дослідження є теоретичні та практичні положення визначення та розробки психологічного інструментарію в напрямі ефективного управління підприємством. Поглиблені дослідження здійснені на матеріалах ПАТ "Київська поліграфічна фабрика «Зоря», м. Києва.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних і практичних підходів щодо розробки психологічного інструментарію в напрямі ефективного управління підприємством.

Методологія і методи дослідження. Теоретичною й методологічною основами дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і закордонних вчених-економістів. Серед основних методів, використаних у дослідженні, слід відзначити наступні: наукової абстракції, порівняння, групування та систематизації – для визначення сутності та видів фінансової стратегії діяльності підприємства, а також методичних підходів до оцінювання ефективності управління; методи графічного, статистичного, економічного аналізу - використовувались для фінансово-економічного стану підприємства, діагностики кризових явищ у функціонуванні суб'єкта господарювання; метод логічного аналізу, прогнозування, графічний аналіз - для відображення результатів експертної оцінки рівня психологічної мотивації персоналу на підприємстві; метод моделювання ситуацій, за допомогою якого розроблено систему заходів управління підприємством з використанням психологічного інструментарію; методи сучасних комп'ютерних технологій - з метою обробки необхідної проаналізованої інформації, а також для аналізу та оцінки організаційної та фінансово-економічної діяльності підприємства.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, результати й висновки дипломної роботи доповідалися на Міжнародній науково-технічній конференції «Світ інформації та телекомунікацій» (м. Київ, Державний університет телекомунікацій, 20 травня 2020 р.).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, річні звіти та первинна документація ПАТ "Київська поліграфічна фабрика «Зоря», а також результати власних спостережень.